

Δελτίο Εξαμηνιαίου Μαθήματος (ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2018-19)

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

A05Π06 Εμφυλη Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης

Διδάσκων: Αντώνης Χουρδάκης

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Η ιστορία των γυναικών, ως ιστοριογραφικό πεδίο, αμφισβητώντας ανδροκεντρικές απόψεις για τη ιστορία γενικά, εξετάζει τις σχέσεις ανάμεσα στα δύο φύλα ως κοινωνικές σχέσεις, που διαμορφώνουν την ιστορική πραγματικότητα, η οποία μεταβάλλεται και αναδιατυπώνεται. Έτσι, οι αναπαραστάσεις του φύλου διαπερνούν και διαμορφώνουν έννοιες και κατηγορίες που συνδέονται αναγκαστικά με την ιστορία και των δύο φύλων. Στο μάθημα θα παρουσιαστούν η συγκρότηση του πεδίου της ιστορίας του φύλου και οι θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις που άλλαξαν την ιστοριογραφική πρακτική τα τελευταία χρόνια στο χώρο της ιστορίας και ειδικότερα της ιστορίας της εκπαίδευσης. Έμφαση θα δοθεί στον διεπιστημονικό χαρακτήρα ορισμένων όρων και εννοιών που απασχολούν την ιστορία του φύλου, καθώς και στα πεδία στα οποία η χρήση της ιστορικής κατηγορίας του φύλου και η σχέση της με άλλες κατηγορίες έφερε ευρύτερες μετατοπίσεις στην οπτική του εκπαιδευτικού παρελθόντος. Θα εξεταστούν, επίσης, ιστορικά οι αναπαραστάσεις για τα φύλα που διαχέονταν από τις διάφορες κοινωνικές ομάδες, καθώς και η παρέμβαση και ο έλεγχος των κρατικών και εκκλησιαστικών θεσμών στην οικογένεια και γενικότερα στην κοινωνία και την ιστορία της εκπαίδευσης. Θα παρουσιαστούν μελέτες γύρω από την είσοδο των γυναικών στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας και τις επιπτώσεις της στη συγκρότηση του οικιακού και κοινωνικού χώρου τους. Με βάση την ελληνική περίπτωση, θα διερευνηθούν οι όροι και οι προϋποθέσεις που προσδιόρισαν θεμελιακά διαφορετικές ψυχικές, πνευματικές και ηθικές ιδιότητες, προκαθορίζοντας αφενός τον διαφορετικό «προορισμό» ανδρών και γυναικών στην κοινωνία, και αφετέρου ταυτίζοντας τους πρώτους με τον δημόσιο χώρο και τις δεύτερες με τον ιδιωτικό χώρο και την οικογένεια. Παράλληλα θα εξεταστούν και κείμενα γραμμένα παιδαγωγούς ή γιατρούς, από την πνευματική «ελίτ», και από εγγράμματες γυναίκες του 19ου αιώνα στην Ελλάδα. Ταυτόχρονα θα χρησιμοποιηθούν και σχολικά τεκμήρια μαθητριών και μαθητών. Τέλος, το μάθημα θα ασχοληθεί και με την παρουσίαση του φύλου στα σχολικά εγχειρίδια.

Μαθησιακοί στόχοι

Στόχος του μαθήματος είναι να μυήσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στην ιστορία του φύλου και στις θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις που άλλαξαν την ιστοριογραφική πρακτική τα τελευταία χρόνια στο χώρο της ιστορίας και ειδικότερα της ιστορίας της εκπαίδευσης και στο σχολείο. Ειδικότερα, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μέσα από τη μελέτη της ελληνικής και ξένης βιβλιογραφίας, θα συνειδητοποιήσουν ότι οι ανισότητες στην εκπαίδευση αναπαράγονται μέσω ενός σύνθετου πλέγματος διαδικασιών και μεταβλητών που συνθέτουν το εκπαιδευτικό γίγνεσθαι, υπερβαίνοντας τα όρια της σχολικής τάξης και του σχολείου. Οι στάσεις και αντιλήψεις των εκπαιδευτικών διαμορφώνουν τη θέση και την οπτική τους σε σχέση με το φύλο. Είναι βασικό να γίνει κατανοητό από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες ότι στην ουσία οι εκπαιδευτικοί προβάλλουν στους μαθητές/τριες και ενσωματώνουν στην εκπαιδευτική πρακτική το περιεχόμενο των δικών τους εσωτερικεύσεων ως προς το φύλο.

Διδασκαλία Διαλέξεις 13

Διδακτικές Μονάδες ECTS 4

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου